

Η ΠΛΗΘΥΣΜΙΑΚΗ ΒΟΜΒΑ ΤΕΛΙΚΑ ΘΑ ΕΚΡΑΓΕΙ (του Γιώργου Στάμκου)

✘ Δεκατρία δισεκατομμύρια και όχι εννιά δισεκατομμύρια άνθρωποι θα απομυζούν το 2100 έναν φτωχότερο και πιο μολυσμένο πλανήτη! Ο ένας στους τρεις κατοίκους της Γης θα είναι Αφρικανός και η Νιγηρία θα είναι η πολυπληθέστερη χώρα του κόσμου.

Μέχρι πρόσφατα οι περισσότεροι ειδικοί πίστευαν πως η περιβόητη “πληθυσμιακή βόμβα” ήταν στην ουσία ένας Μαλθουσιανός μύθος που θα αποπλίζονταν οριστικά κάπου στα μέσα του αιώνα που διανύουμε.

Εκτιμούσαν πως ο παγκόσμιος πληθυσμός θα σταματούσε να αυξάνεται κατά τις επόμενες δεκαετίες, θα σταθεροποιούνταν και κατόπιν θα άρχιζε αργά αλλά σταθερά να μειώνεται.

Ωστόσο ανατροπή στις μέχρι τώρα εκτιμήσεις και προβλέψεις για το μέγεθος του πληθυσμού της Γης φέρνει μια νέα έρευνα ειδικών, η οποία κρούει τον κώδωνα του κινδύνου για την επερχόμενη πληθυσμιακή έκρηξη. Σύμφωνα με τα συμπεράσματα της νέας έρευνας, τα οποία δημοσιεύθηκαν στις 18 Σεπτεμβρίου του 2014 στην επιθεώρηση Science, ο παγκόσμιος πληθυσμός όχι μόνον δε θα σταθεροποιηθεί στα μέσα του 21ου αιώνα, αλλά θα συνεχίσει να αυξάνεται εκρηκτικά φτάνοντας τα 13 δισεκατομμύρια ως το 2100 και έπεται συνέχεια.

Έως πρόσφατα οι ειδικοί δημογράφοι του ΟΗΕ προέβλεπαν πως ο πληθυσμός της Γης, που σήμερα αριθμεί 7,1 δισεκατομμύρια, θα αυξάνονταν με χαμηλότερους ρυθμούς κατά τις επόμενες δεκαετίες και θα κορυφώνονταν γύρω στα 9,4 δισεκατομμύρια κάπου μεταξύ του 2050-2075 και κατόπιν θα μειώνονταν στα 9 δισεκατομμύρια γύρω στο 2100. Άρα η λεγόμενη “πληθυσμιακή βόμβα” ουσιαστικά θα αποπλίζονταν. Όμως η νέα έρευνα, που πραγματοποιήθηκε υπό την αιγίδα του Πανεπιστημίου της Ουάσινγκτον, προβλέπει πως κάτι τέτοιο δεν πρόκειται να συμβεί.

Αντίθετα η δημογραφική έκρηξη θα συνεχιστεί, κυρίως στην υποσαχάρια Αφρική, και ο παγκόσμιος πληθυσμός θα κυμαίνεται το 2100 κάπου μεταξύ 11-13 δισεκατομμύρια, με επικρατέστερο σενάριο τα 12 δισεκατομμύρια. Το συμπέρασμα είναι πως το 2100 θα κατοικούν τουλάχιστον 3 δισεκατομμύρια άνθρωποι περισσότεροι απ' όσους προβλέπονταν ως πρόσφατα με ότι σημαίνει αυτό στους τομείς του περιβάλλοντος, των φυσικών πόρων, της ενέργειας, της οικονομίας, της κοινωνίας και της γεωπολιτικής, καθώς, όπως έχει αποδείξει ως τώρα η Ιστορία, περισσότεροι άνθρωποι σπάνια δημιουργούν λιγότερα προβλήματα.

Η Αφρική ενεργοποιεί την «Πληθυσμιακή Βόμβα»

Χρησιμοποιώντας μια νέα στατιστική μέθοδο, που θεωρείται και πιο ακριβής, οι επιστήμονες του Πανεπιστημίου της Ουάσινγκτον απορρίπτουν ως αβέβαιες τις μέχρι τώρα προβλέψεις των ειδικών του ΟΗΕ, που εκτιμούσαν πως ο παγκόσμιος πληθυσμός θα σταθεροποιούνταν στα 9 δισεκατομμύρια και θα σταματούσε να αυξάνεται το αργότερο ως το 2100. Σύμφωνα με το δικό τους στατιστικό μοντέλο οι συντάκτες της νέας έρευνας συμπεραίνουν πως υπάρχουν 80% πιθανότητες ο παγκόσμιος πληθυσμός να είναι μεταξύ 11-13 δισεκατομμύρια το 2100 και να συνεχίσει να αυξάνεται κατά τον 22ο αιώνα έστω και με πιο αργούς ρυθμούς.

Σύμφωνα με τη νέα έρευνα η πληθυσμιακή έκρηξη θα προέλθει κυρίως από την Αφρική και ειδικά από το υποσαχάρια τμήμα της, που θα τετραπλασιάσει τον πληθυσμό της στη διάρκεια του 21ου αιώνα. Συγκεκριμένα η Μαύρη Ήπειρος από το ένα δισεκατομμύριο κατοίκους που είναι σήμερα το 2100 θα φιλοξενεί έναν πληθυσμό μεταξύ 3,5 και 5,1 δισεκατομμυρίων και θα είναι τόσο πυκνοκατοικημένη, όσο και η σημερινή Κίνα! Μάλιστα οι ίδιοι ερευνητές θεωρούν πιθανό ο πληθυσμός της Νιγηρίας, που σήμερα ανέρχεται στα 170 εκατομμύρια, να φτάσει ακόμη και το 1,5 δισεκατομμύριο κατοίκους (!) και να ξεπεράσει έτσι τον πληθυσμό της Ινδίας, ο οποίος θα κορυφωθεί το 2060 στο 1,7 δισεκατομμύρια και κατόπιν θ' αρχίσει να μειώνεται.

Όσο για τον πληθυσμό της Κίνας, που είναι σήμερα η πολυπληθέστερη χώρα του πλανήτη, αυτός θα κορυφωθεί το 2020 στο 1,4 δισεκατομμύρια και κατόπιν θα αρχίσει να μειώνεται πέφτοντας το 2100 στο ένα δισεκατομμύριο περίπου. Μια νέα δημογραφική τάξη πραγμάτων φαίνεται πως ανατέλλει στον πλανήτη Γη, που θα ανατρέψει τα πάντα, θα αλλάξει ριζικά το πρόσωπο του πλανήτη μας και θα φέρει την Αφρική και τους κατοίκους της στο επίκεντρο των μελλοντικών παγκόσμιων εξελίξεων.

Ωστόσο ο John Wilmoth, επικεφαλής του Τμήματος του ΟΗΕ για τον Πληθυσμό, θεωρεί πως η νέα έρευνα “δεν είναι προβλέψεις, αλλά προβολές για το τι πρόκειται να συμβεί αν συνεχιστούν οι σημερινές τάσεις”. Με άλλα λόγια θεωρεί πως υπάρχουν ακόμη περιθώρια παρεμβάσεων ώστε να μην οδηγηθούμε σε πληθυσμιακή έκρηξη. Ο ίδιος βέβαια παραδέχεται πως η συγκεκριμένη έρευνα παρουσιάζει πολλές καινοτομίες ως προς την κλίμακα των υπολογισμών και αποτελεί “μια πολύ πιο πειστική ανάλυση της αβεβαιότητας, αν και μπορεί να απέχει από την μελλοντική πραγματικότητα κατά δύο δισεκατομμύρια”. Σε κάθε περίπτωση παραδέχεται πως ο παγκόσμιος πληθυσμός το 2100 θα είναι πολύ περισσότερος απ’ όσο τον υπολόγιζαν ως τώρα, κάτι που συνιστά αρνητική εξέλιξη επαναφέροντας το “ξεπερασμένο” ζήτημα του υπερπληθυσμού και πάλι στην κορυφή της διεθνούς ατζέντας με τα παγκόσμια προβλήματα.

Άλλωστε στην εποχή μας πάνω από το 90% της παγκόσμιας πληθυσμιακής αύξησης συντελείται στα φτωχότερα 2/3 του πλανήτη: μια πραγματική «δημογραφική βόμβα» (D-Bomb) που απειλεί με αποσταθεροποίηση όχι μόνον τις φτωχότερες περιοχές του νοτίου ημισφαιρίου αλλά και τις πλούσιες περιοχές του γερασμένου Βορρά, που κατακλύζονται από αλλεπάλληλα κύματα μεταναστών και προσφύγων. Για μια ακόμη φορά ο δημογραφικός χάρτης του πλανήτη μας αλλάζει: ενώ ο πληθυσμός πολλών χωρών του φτωχού Νότου συνεχίζει να αυξάνεται αλματωδώς, σχεδόν όλες οι χώρες του πλούσιου Βορρά μαστίζονται από υπογεννητικότητα και αυξανόμενη γήρανση. Ειδικότερα η γήρανση του πληθυσμού προβάλλει ως η μεγαλύτερη πρόκληση του 21ου αιώνα.

Αποτελεί το υπέρτατο πολιτικό και οικονομικό ζήτημα του νέου αιώνα, όχι μόνον για τις ανεπτυγμένες χώρες, αλλά και για τις αναπτυσσόμενες, οι οποίες, αργά ή γρήγορα, θα γεράσουν με τη σειρά τους. Μια Νέα Γκρίζα Παγκόσμια Τάξη γεννιέται και αποτελεί παρενέργεια της πρωτοφανούς πληθυσμιακής έκρηξης του ανθρώπινου είδους κατά τη διάρκεια του δεύτερου μισού του 20ου αιώνα και η οποία προβλέπεται να συνεχιστεί και στο μεγαλύτερο τμήμα του 21ου αιώνα. Η γήρανση αποτελεί απλώς το άλλο πρόσωπο του υπερπληθυσμού, με εξαίρεση φυσικά την υποσαχάρια Αφρική που θα συνεχίσει να έχει περισσότερους νέους απ' ότι γέρους ως τα τέλη 2100, την εποχή δηλαδή που ο υπόλοιπος κόσμος θα έχει μεταβληθεί σ' ένα απέραντο γηροκομείο.

Παραπομπές

Περιοδικό Science, Experts Be Damned: World Population Will Continue to Rise, 18.9.2014 (<http://news.sciencemag.org/economics/2014/09/experts-be-damned-world-population-will-continue-rise>) # Wolfgang Lutz, Global Environmental Change, International Institute for Applied Systems Analysis (IIASA) Vienna # Γιώργος Στάμκος, Γκρίζα Ελλάδα: Η Ανατομία του Ελληνικού Συνδρόμου, εκδ. Άγνωστο 2004 # The Economist, Ο Κόσμος του 2050, κεφ. John Parker, Όχι Ακριβώς Μοίρα # Paul Kennedy, Προετοιμασία για τον 21ο Αιώνα, 1994 # Thomas Malthus, Δοκίμιο για τις Αρχές του Πληθυσμού (An Essay on the Principle of Population) # Chamie Joseph, The New Population Order, UN Population Division 2000 # Carl Haub, How Many People Have Ever Lived on Earth?, Population Today.

* Ο Γιώργος Στάμκος (stamkos@post.com) είναι συγγραφέας και δημιουργός του ZENITH (www.zenithmag.wordpress.com)

Πηγή/φωτογραφία: tvxs.gr